

# O PROJEKCIE

---

„Język wobec starości – szacunek w praktyce”,

Projekt realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy finansowanego z Funduszy EOG

przez stowarzyszenie Forum 4 Czerwca w okresie od 4.01.2021 roku do 31.10.2022 roku na terenie województwa łódzkiego w siedmiu gminach: Drzewicy, Inowłodzu, Łasku, Łowiczu, Opocznie, Uniejowie i Żarnowie.

Celem projektu jest przeciwdziałanie używaniu wobec osób starszych dyskryminującego języka elderspeak

(a także wprowadzenie do języka polskiego nowych terminów – „dziadurzenie” i „gerantomowa” – jako tłum. ang. „elderspeak”).

Wyniki badań oraz codzienne obserwacje wskazują, że dziadurzenie jest zjawiskiem powszechnym, a jego przyczyną jest najczęściej stereotypowe postrzeganie ludzi starszych jako „niesprawnych intelektualnie” i wymagających „prowadzenia za rękę”. Stąd np. przerywanie wypowiedzi osoby starszej i „uzupełnianie” za nią dalszego ciągu, częste zadawanie pytań zamkniętych, sugerujących odpowiedź, zwroty w rodzaju „zjemy obiadek” zamiast „bądźcie obiad”. Osoby używające elderspeak często nie mają świadomości jego dyskryminującego charakteru. Często starszych osób – mimo, że protekcyjny język im nie odpowiada – nie reaguje, gdy uważa, iż jest on w takim samym stopniu związany ze starzeniem się, jak np. mniejsza sprawność ruchowa.

Głównymi przyczynami występowania dziadurzenia są:

- stereotypizacja w postrzeganiu osób starszych przez pokolenia młodsze;
- brak świadomości u osób komunikujących się z osobami starszymi co do dyskryminującego i szkodliwego charakteru elderspeak;
- nieumiejętne asertywne reagowanie na przejawy elderspeak przez osoby starsze.

Zaplanowane w projekcie działania:

- warsztaty edukacyjno-aktywizujące, w których wezmą udział grupy seniorów z każdej gminy objętej projektem oraz osoby pracujące z seniorami,
- kampania społeczna adresowana do instytucji i mieszkańców gmin,

mają ograniczyć przyczyny elderspeak, uświadomić jego negatywne skutki dla funkcjonowania osób starszych, nauczyć niedyskryminujących form językowych i asertywnego reagowania na elderspeak oraz stworzyć – w ramach kampanii społecznej – sieć lokalnych organizacji i instytucji przeciwdziałających elderspeak.

„Język wobec starości – szacunek w praktyce” jest pierwszym w Polsce projektem podejmującym problem dziadurzenia.